

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKAMÁNNI
Birastáhttenossodat

Mikkel Nils M. Sara
Boks 108
9521 KAUTOKEINO

Deres ref

Deres dato
04.06.2017

Vår ref
Sak 2017/2618
Ark 434.11

Vår dato
21.06.2017

Avslag på søknad om skadefelling på kongeørn - Kvalsund kommune

Fylkesmannen i Finnmark viser til e-post datert 4. juni 2017 fra Mikkel Nils M. Sara i reinbeitedistrikt 22. Fieltar. Det søkes om skadefelling av kongeørn i kalvingsområde i Kvalsund kommune.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jamfør forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, jamfør §§ 1 og 3, avslår Fylkesmannen søknaden om skadefelling på kongeørn. Begrunnelsen for avslaget er et begrenset påvist dokumentert skadeomfang.

Bakgrunn

Søker med dette om tillatelse til skadefelling av kongeørn innenfor kalvingsområde nord-/vestsiden av Repparfjordelva i reinbeitedistrikt 22 Fieltar.

Søknad fremmes med bakgrunn i at det er funnet ørnedrepte nyfødte kalver og også voksne dyr i kalvingsområdet. Dette er rapportert til SNO.

Det er ikke andre enn skadefelling av ørn, som er reelt skadeforebyggende eller gjennomførbare i skadeforebyggende øyemed. Reinen må beite spredt i området i et ulendt og uoversiktlig terreng med mange. Det er mange ørn som oppholder seg i området og følger flokkens bevegelser i søk etter byttedyr, og da spesielt kalver.

Søknad fremmes på vegne av 6 siidaandeler som har kalving i forannevnte kalvingsområde.

Lovgrunnlaget

Hjemmelsgrunnlaget for avgjørelsen er lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jamfør forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 12, jamfør §§ 1 og 3.

I § 12 i rovviltforskriften om skadefelling av kongeørn heter det:

“Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. viltlovens § 14. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen.”

I kommentarene til § 12 i rovviltforskriften står det videre:

“For felling av kongeørn er det et vilkår at andre tiltak for å forebygge skade er utprøvd i rimelig utstrekning. Kongeørn opptrer som skadevolder i mer avgrensede tidsperioder enn de andre artene, og skader kan ofte forebygges gjennom enklere tiltak. Fellingstillatelser kan gis for å stoppe en pågående skadesituasjon, men det tillates ikke felling utelukkende for å forhindre framtidige skader som for de andre artene. Fylkesmannen kan derfor gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe og tamrein, forutsatt at fellingen kan rettes mot bestemte individer som volder skade. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksenfugler skal være unntatt og at felling foretas av nærmere bestemte personer. Felling kan iverksettes uten hensyn til fredning, men skal følge bestemmelsen om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven.”

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål om at artene og deres genetiske mangfold blir ivarettatt på lang sikt og at artene finnes i levedyktige bestander i deres naturlige utbredningsområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel bli vurdert opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jmfør § 14. En slik avveining skal ikke føre til at man ser bort i fra målet i § 5, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på en annen måte eller i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jmfør prinsippene om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har lagt til grunn eksisterende kunnskap om kongeørn, jmfør § 8. Overvåkning av kongeørn er per i dag ikke like detaljert som for de andre store rovdirene. Kunnskapsgrunnlaget om kongeørn er likevel relativt god jmfør prinsippet i § 8, da vi antar vi kjenner til de aller fleste kongeørnterritorier i fylket (ca. 160). Det er ukjent hvor mange individer bestanden består av. For dårlig kunnskap om arten kan føre til at føre - var - prinsippet kan komme i bruk, jmfør naturmangfoldloven § 9. På bakgrunn av at Fylkesmannen har vurdert søknaden om skadefelling av kongeørn til avslag, vil ikke §§ 12 og 13 være relevante i denne sammenhengen.

Statens naturoppsyn har fått inn 1 kadaver den 19. mai. 2017 og 2 kadaver 21. mai 2017 i kalvingsområdet. To av kadavrene som var kalv er registret ved Sarabytinden øst for Saraby, mens det ene som også var kalv ble funnet nordøst for Store Lerresfjordelva ved Maddecohkka. Alle kalvene er sjekket, og to er dokumentert drept av kongeørn, mens den som var funnet 19. mai har ukjent usikker dødsårsak.

Rovviltforskriftens § 12 gir Fylkesmannen hjemmel til å kunne gi skadefelling på kongeørn. Det stilles likevel strengere krav for å gi skadefelling enn hva som gjelder for de andre store rovdirene. Fylkesmannen ser ikke at skadeomfanget er dokumentert stort at kravet i § 12 om at det skal være voldt vesentlig skade som oppfylt.

Fylkesmannen i Finnmark avslår søknaden om skadefelling av kongeørn i kalvingsområde til siidaen i reinbeitedistrikt 22 Fiettar som har fremmet søknaden.

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jamfør forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, jamfør §§ 1 og 3. Begrunnelsen for avslaget er et begrenset påvist dokumentert skadeomfang drept av kongeørn.

Dersom skadeomfanget øker er det et vilkår at en felling rettes mot skadevoldende individ, om angrep observeres fremover er dette viktig å notere seg.

I en eventuell fellingstillatelse hadde vi måttet presisere at kvalifisert fellingspersonell skulle utføre oppdraget, og at disse først måtte observere, for å finne ut hvilke ørn/er som er skadevolder, og så, dersom det er en eller to slike, forsøke å ta ut riktig individ. Vår erfaring fra tidligere skadefellingstillatelser tilsier at både det å identifisere problemindivider og eventuelt ta ut disse, er svært utfordrende. Skadefellingsledere ved tidligere oppdrag har rapportert at det er vanskelig å få skuddmulighet på kongeørn, om en ikke starter skadefelling allerede i forkant av skaden, eventuelt når de første simlene kalver, og tapene begynner.

Rovviltnemnda i region 8 har utlovet dusør for melding om tidligere ukjent, aktivt kongeørnreir. Denne er per i dag på kroner 5 000,- til observatør. Om det er fast etablering av et kongeørnpar i området og søker kjenner til hvor disse eventuelt hekker anbefaler vi at dette meldes til Statens naturoppsyn for nærmere undersøkelse.

Klagerett

Det kan klages på vedtaket innen tre uker til Miljødirektoratet, jamfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via Fylkesmannen i Finnmark, jamfør forvaltningsloven § 32.

Vi ber om at vår referanse oppgis ved henvendelse til oss.

Med hilsen

Magnus Jakola-Fjeld
fung. fylkesmiljøvernssjef

Tore Johan Olsen
overingeniør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Elektronisk kopi til:
Fylkesmannen i Troms og Rovviltnemnda i region 8
Statens Naturoppsyn Alta